

JAUNAIS CĒL'S

Agrofirmas «Sarkanais Oktobris» laikrokssts

Nav maizes bez garozois ...

19. jūlijā šogad kelheza "Sarkanais Oktobris" dispečerdienests nodalījumā par ražas novākšanu žurnālā izdarīja pirmo ierakstu: tādiem tika novākti pirmie divi hektāri miežu. Driz labības plauju varēja organizēt arī masveidā. Taču vasara un rudens sākums izrādījās pārpilni untumiem un labības plauja līdz ar to ievilkās līdz pat 20. septembrim. Pēdējie hektāri padevās ar lielu piepūli, ne tikai kombainieri, bet arī visi kepsaimniecības ļaudis varēja pārliecīnāties, ka maizes bez garezas nav.

Ražošanas iecirkņu priekšnieki, kuri bija ražas novākšanas tiešie organizētāji un vadītāji, pozitīvi vērtē visu mehanizatēru darbu. Un patīkami, ka lielkie iekūlumi ir tieši tiem, ka graudu visvairāk pārvadājuši tie, kuri mūsu saimniecībā pastāvīgi ir labāko pulkā: Jānis Ozoliņš, Vladimirs Giveins, Vladimirs Agafonevs, Vasilijs Abajevs, Ievans Pastars, Aleksandrs Gvezdevs un citi.

Līdz 20. septembrim tā vai citādi savs darbs bija padarīts arī citas laukos. Kartupeļu, kuru saimniecībā 40 hektāri, bija novākta puse, no 120 hektāriem līnu neplūkti gandrīz septiņdesmit, pārstrādei uz fabriku bija aizgādātas 116 tonnas salmiņu, reķinet šķiedrā — ap 25 tonnām. Novākta visa kukurūza, iesēti 197 hektāri ziemāju un 75 hektāri rapsa. Ne tikai ražas novākšana, bet arī citi darbi nedodas viegli, jāstrādā energiski.

DARBOJAS MODERNA NOLIKTAVA

Nupat, reizē ar kartupeļu novākšanu, darba ierindā stājies arī jaunais bumbuļu šķirošanas un uzglabāšanas punkts. Tas saimniecībai izmaksāja 240 tūkstošus rubļu, ietilpība — 1000 tonnu, kātrs no cietriem nodalījumiem paredzēts 250 tonnām.

No lauka atvestos kartupeļus izkrauj pieņemējvertnēs, no turienes tie nonāk uz šķirošanas galda, kur derīgie tiek novirzīti uz glabāšanu, bojātie tūlītējai aizvešanai un izmantošanai lopbarībā. Atlaistīto celēj tālāk pa lentes transportieru sistēmu iet uz nolik-

tavu, pārvietojoties tie manāmi apžūst, nobirst zemes. Noliktavu nodalījumos ierīkota ventilācija, tiek uzturēta pastāvīga vajadzīgā temperatūra. Arī bumbuļu izkraušana no noliktavas mehānizēta. Visi mehānismi darba orgāni aprīkoti ar gumijas uzlikām,

DZEJAS DIENAS

DZEJAS dienu sarīkojumi sakrita ar N. Rancāna piemīnas dienām. Viņa dzimtējā pusē ar novadniekiem tiksā Antons Kūkojs, Anna Rancāne, Jānis Cībulskis, bija ie-

radušies Dzērkstiņē, Vilis Dzērveneks, Andris Vejāns un Joti tāls ciemiņā — Pērs Nilsens no Dānijas.

Attēlos: tikšanās laikā.

CERĪBU

SPĪTIGIE

ASNI

Šajā attēlā redzama jauno zemnieku Kārla un Inetas Liepnieku ģimene, kurā ir arī dēls Kalvis un meitīņa Līva, tēvs Pēteris un māte Anna (sobrid mājas darbos). Rakstu lasīt 2. lappusē.

Saspringta darba dienas rit siera rūpniecībā. Šogad sakarā ar lietaino un auksto ganību laiku piena izslaukumi nav lieli, rodas grūtības arī siera rāzošajiem savu uzdevumu izpildē.

Siera cehā godprātīgi savus pienākumus veic tūrkultūru gatovotāja Emīlija Glužina. Par viņas spējām, darba mīlestību, prasmi vadīt rāzošanas procesus liecina tas, ka pašlaik strādā arī kā maiņas meiste.

Attēlā: E. Glužina savā darba vietā.
A. Mežmaņa foto

Lobreit Latgola

№ 8

NŪVODA LITERATU APVĪNEIBA

№ 8

«DVIESELU PUTĒNA» AUTORAM — 95 GODI

Aleksandrs Grīns (eistajā vordā Jēkabs) dzimis 1895. gada 15. augusta tūreizejo Jēkabpils aprīņķa Biržu pogasta Zīdu mojos. Mote Anna jam beja pirmo īvadeitoja zineibos, praktiska un racionala sīvīte, ar strauju un volūneigu raksturu, bet tāvs Jēkabs — mīreigs, maigais dobas cīlvāks.

1904. godā Jēkabs Tsastoja Biržu Muižgola skūlā, vējok mocējós Jēkabpils tērdzniecības skūlā, interesējós par Darvina evolūcijas teoriju, sakstēja un skūlas žurnālā publicēja sacerējumu «Par dzeiveibas izceļšonu».

Formālu īmesu dēļ jū nu skūlas izslēdze. Aizbrauce pi vacoko broja uz Rujieni, Tsastoja progimnazijā, bet pēc pusgoda Cēsu proreāskūlā. Te daudz lasēja gromotu, jaunekļo goru savaldzynoja Oskara Vailda stīls un vordu muzika.

Pēc skūlas beigšanas ar lelu centeibū gatavojos eksamenim, gribēja studēt Tērbatā. Bet beja jau socijs pirmsais pasaula karš.

1915. godā jauneklis devēs garā un pārsteigā celojumā uz Moskovu, Tsastoja Alekseja kara skūlā, pabeidza

tū, tāgvā praporsčika pakopī. Sokuīm jū nūsyutēja uz tūreizēju Borisoglebsku, bet vālok — uz Galicijas fronti.

Krīvu pulkūs sabēja leidz 1916. goda martam. Tod porcēlēs uz Tērbatā disloceitū latvīšu strēlniku rezerves bataljonu. Nu turīnes jū nūsyutēja uz Reigu un vālok — uz Vydzemēs 4. latvīšu strēlniku bataljonu. 1917. godā tyka Tainiots, 1918. goda apretēti demobilizēts, ar ģimini atsagrīze landsvēra izpūstītājūs Zīdūs. Tymā pat godā devās uz Tērbatā studēt madicīnu, bet vocišu uzbrukuma laikā atsagrīze Latvijā, 1919. godā boļševiki jū mobilizējas kārtā Tsauca armējā un kāi kīmiki aizsyutēja uz Dubultiem. 1919. goda maijā dezerēja, aizkyulēs leidz Jelgavai un soķa dīnēt 2. rūta. Vālok dīnēja Rēzeknes 9. kojīnu bataljonā, dorbojot armijas vēspavēlnika štāba informācijas nūdājā un kīvā par laikroksa «Latvijas Kārēvi» leidzredaktoru. Apriņķējós ar Alīdu Cerbuli.

Latvijas Republikas laikā A. Grīns beja Jūti īmītās rakstnīks, ļoti savdabeigs un interesants. Palīkūs nūzeime ir jo romanim «Nameja gra-

dīzīs», «Tobago» un cītīm. Daudzus godus nūkluseitās un nūcīnojās rakstnīks nu jauna atsagrīz pi sovīm laseitōjim, lelu interesi tāgvā.

arī jo plašokais romans «Dvieselu putēni». Var saceit, ka A. Grīna talanta zvaigzne ir kūpā ar cītīm latvīšu rakstniecības speideklīm.

Madselas Jons

TU, MUNA LATGOLA

Tev, Latgola, es sevi veļtēt grybu;
Tu — muna bōlō sapņu leigova,
Tu — bōrīneite teikōs daudzīnotō,
Caur sōpē, vōrgim, osorom tu atjaunōta;
Tu krōšnōkō nu mōsom daijova!

Jau sej es tevi īmījōu,
Kai bārns es šūpstēju jau tovu vōrdū,
Pa sādžas šaurū tlu čāpōdams;
Gon priķūs smejūt, bādōs raudōdams,
Un kōri elpōdams es toves mītas smōrdu
Vēl puķa byudams daudzreiz tevis dēl es cīšu,
Par tovu kaunu daudzreiz sarcis tyku,
Bet tovōs bādōs brydu es tev leidza.

DZYMTO ZEME

Nu myužim nūlamta tu esī myusu daja
Uz zemes lūdes šōs, kas zvaigžnu pulkā skrīn;
Nikaida jaunō vara naētrāsēs vajā,
Šōs saites myužeigōs, kas myus pi tevis sīn!

Mes ādom maiži tū, kas tovūs kolnūs deiga,
Mes dzeram yudini, kū toves okas snīdz,
Mes tevī rūkamēs kai krosta bezdeleigas,
Tu sovus sīrīspukstus mums klauseit naaizlīdz.

Ir myusu dvēseles šīm mīlym' kolnīm roda,
Un mozm azarim, kas strautu rūkas plēš;
Nīvinā molā sīrds tīk laimes naētroda,
Cik tova elpa snīdz, kas sīlti pretim dveš.

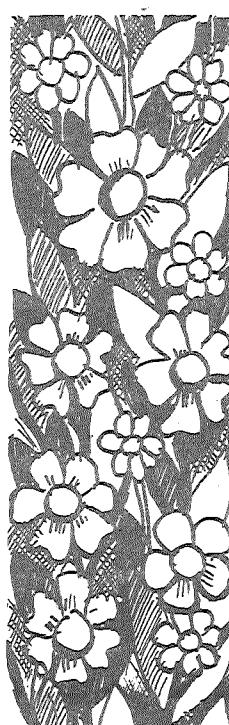
Omons Kūkojs

KOZU LAIKS

Sovi puiši sovā zemē
brīn kai briži, tās leužūt;
sovās meitas sovā zemē
leikst kai smīlgas brižu cejā.

Svōtu pōri jōj pa kolnīm
cītīs ar skrūzi, cītīs ar rūzi:
— Kur tōs mārgas zaļta rūkom,
pyura sagu lūceitōjas?

Vīsi soķa: — Ja šai zemē
nazaplīdēt mīlestībai —
bus kai gonim solnas reitā:
zōle cīta, debess solta —
navā vairāk dzeiveibenās...

DZYMTAJĀ SĀDŽĀ

Nav vairs tūs Ruduku daudz,
Vēl možōk, kas Rudukūs rudukus stota...
Bet saīt kūpā, sazave!
kai akminī Sēnu pūreņa molā,
un īskrīn guņkuri vējs.
Kas par tū, ka ni zyrgu, ni čīgonu navā;
pošu myužus, kai vazumu viļcējus sērmus
kaut ar nūpyučas smeldzi, aizdusā saceitu vōrdū
jī sovu atmīnu grūdumūs vīn.

JEZUPS PIGOZNIS. Myusu nūvodnīka mokslīnīka rūkroksstu nav īspējams sajaukt ni ar vīnu cītu, jam pīder gon pazeistami audakly, gon akvareli, gon arī grafikas. Ar tāpāšu mīlestību mokslīnīks veidoj gromotu ilustracijas, kas dūmotas kai bārnim, tai pīaugušajām. Jezupa Pigožna vordā pazeistams toli aiz Latvijas rūbežom.

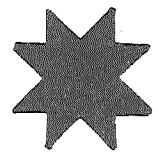
Aittālus: Jezups Pigožnis savas personalizētodes dīnos Preiļus; jo dorbs «Kartupeļu laiks».

«JAUNAIS CELŠ»

1990. gada 22. septembrī

Antis Līčujānis

NU TOLA CEĻA

Nu tola ceļa mojos nokūt vosorā vai zīmā,
Pi olūtena eimu, kas izplūst lēcas pakrostē.
Un vēlraiz padzeru, kad dūdūs prūm nu cīma,
Un pajdis pasoku, lai otkol noktu te.

Nav muna vaina, ka poša sāta toli,
Bet cītā pusē bez olūta man nokas slopt.
Un tamēlēt atnoku, kur palykuši sābri, broli,
Un tamēlēt sīrds pi lēys lejā grib kopt.

Latgiju teikas

BOJĀRMEITA RĀZNE

Seņsenejūs laikūs Rāznovys (tagad — Rēzekne) latgala pilī valdējis bojars Rāzyns. Jam bejušys treis meitīs, — vīsys dīžanys skaistulīs. Vačuōku, vuordā Piļce, bejuši izpracātā uz Pītuōlovu (tagad — Abrine), a vīduskuo, vuordā Laize, — uz Ludzīnovu (tagad — Ludza). Tikai jaunuōku uz vīsudailuōku, vuordā Rāzne, palykuse sātā, taisiejuse pyru i gaidiejuse taufu... A taufys Rāznei gādējās ni dūmuōtys, ni gaidie-

tytys! Jaunīs Greivujs, kūkjuōtuojil Pyrnuōk tū vīrāvōjuse pijsaima, a piečuōk i bojars Rāzyns pāts. Tuo nu lepneigis pijskungs nevarējis pīaut, ka juo dailuōkuo meita kaida cīmapuīša laudovā! Greivuli līcis padzeit nu pijs, a Rāzni tīlūdzēt pijs pogrobūs... Būru mīgā īmyguse, jei siež tīnuōk uz sovīs pyura skreinīs, kas pylne ar zaltu i sudrobu, jai sūplok apguluši dīžan grozni suni. A trešīs, pāts groznuōtis, sorto, pogroba vīruts.

Dailū bojarmeitu pamūdynuōs i atsvabuōnuōs tys varūns, kurs pīveiks sūs nazvārus... Ir bejuši drūsmītīki, kuri raudziejuši ceinētīs, tok uzvārēt nav spiejis nīvīns.

A Rāzne vīs vēl siež i gāda... Ir zīnams, ka vīnu naktī godā jei dreikst nu pogrobim izīt. Tod jei staigojūte pa tāva pijskōlnu i aizējute leidz Rāznei upē pi Greivuļu patēmēm... Piec tam atsagrīzute pijs pogrobūs, kur snaužute otkon vasalu godu.

KOKLAKUNGI

kuōtuojis vīn uz prišku. Pieški jis izdzierdis, ka reib zeme i nasās kungu pajīugs. Myusu ceļaveirs, nūzagrīzis ceļa malent, sūluojis vīn tūlūočk. Pībrākuse divījūga karapaška i pītūriejuse. Tām siedējīs, līkūlūs viņi klausītās. Ir zīnams, ka vīnu naktī godā jei dreikst nu pogrobim izīt. Tod jei staigojūte pa tāva pijskōlnu i aizējute leidz Rāznei upē pi Greivuļu patēmēm... Piec tam atsagrīzute pijs pogrobūs, kur snaužute otkon vasalu godu.

Malnovys muižkungs i Feimānū bazneickungs asūt bejuši dīžan borgi kungi. Kai stūosta, obeji bejuši tī lelūkī ūzūku kātavuōtuojī vīs Preiļu nūvodāl tāi, bazneickungs, pīmāram, naļuvīs cīlvākam uz sova teiruma ni kuojis paspārt. Jo kaidu maniejis, tod sitīs ar pīotku voi sovu raksnū vāzu bez zīlesteibys. Nu, a muižkunga vītā tū pošu dārjejus vagars, grozni i pliešeigs kai vīlks... l muižkungs, i bazneickungs bejuši īstīni koklakungi! Tuodēl navā nīkāda breinuma, ka Vīnā saulū uz šūs varmūku kokla braucūt, sovukuort, valns. Par tū ari šei teika.

Tās nūtīcīs vacījus vaidu laikūs, kod pi Kūknauzu rakuši Trokumus. Tīnuōk strūdojis arī koids preiļuonīts nu Utīnānu dzimts. Kod dorbi bejuši golā, darbinīki atlāisti pa sātom. Ari Utīnānu laidīs celi. Koč i beja izguojis nu reita, tūmār celtī jū aizspēja voķors i kai reize poša meža dzīlumā... Naktsmuoju te, saprūtams, nabeja, i Utīnānu

P. AZARZEMA literaruo apdare.

